

SAMEN VERDER IN HET SOCIAAL DOMEIN WERKAGENDA 2015 - 2016

versie 2

Introductie.

Dit is de werkagenda sociaal domein 2015 - 2016. Met deze werkagenda willen we¹ concreet richting geven aan de vernieuwing in het sociale domein voor de komende twee jaar. De agenda omvat thema's waarmee we gezamenlijk aan de slag gaan. Deze zijn gebaseerd op de uitkomsten van de werkconferentie 'Samen verder'² en op onze vastgestelde Emmense beleidskaders. Het zijn:

- Partnerschap (strategisch en accounthouderschap);
- Gebiedsgericht werken en de maatschappelijke agenda per gebied;
- Een volwaardige plaats voor informele zorg en burgerregie;
- Inkopen in samenhang;
- Hulp en opvang van mensen die kwetsbaar zijn door psychische of verstandelijke beperkingen. Onderdeel hiervan is ook het nieuw te ontwikkelen beleidskader Beschermd wonen;
- 'Meedoen' voor en door mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Ter wille van helderheid, overzichtelijkheid en 'focus' hebben we er voor gekozen het aantal thema's in aanvang te beperken tot deze zes. Onderwerpen en vraagstukken die ook van belang zijn voor 'samen verder in het sociale domein' maar geen onderdeel uitmaken van deze werkagenda, zijn opgenomen in het programma voor het 3D-atelier³.

In bijlage 1 bij deze werkagenda is een samenvatting van de tijdsplanning op de diverse agendapunten weergegeven.

Vernieuwen in het sociale domein vraagt van alle betrokkenen 'anders denken en anders doen'. Als éénduidig fundament kiezen daarom voor een gedeelde, verbindende ambitie. Die ambitie vormt het startpunt van deze werkagenda 2015 - 2016.

Ambitie.

In het sociale domein willen we toe naar een nieuwe balans in verantwoordelijkheden tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders, bedrijfsleven en gemeente. We willen de mogelijkheden en draagkracht van de samenleving beter benutten. We sluiten aan bij wat de samenleving zelf kan en wil.⁴

Vanuit gezamenlijkheid bouwen we aan een vitale, veilige samenleving waarin iedereen kan meedoen naar vermogen en bieden we dichtbij huis passende ondersteuning aan mensen met een hulpvraag.

In 2015 en 2016 werken we aan maatwerk in de maatschappelijke dienstverlening, aan zelfredzaamheid en betrokkenheid van inwoners. Hulpverlening rondom een huishouden in samenhang aanpakken, voorkomen van escalatie van problematiek (preventie) en *meer voor minder* zijn daarbij sleutelwoorden. Dus goedkoper,

¹ Als er gesproken wordt over 'we' in dit document, dan wordt daarmee bedoeld de gemeente Emmen (het college van BenW) en iedere organisatie (zowel voor formele als informele zorg / hulp / ondersteuning) die zich verbindt aan deze werkagenda.

² Werkconferentie 'Samen verder' heeft plaatsgevonden op 29 april 2015 in woonzorgcentrum Holdert.

³ Het programma voor het 3D atelier zal medio 2015 worden samengesteld door alle partijen tezamen.

⁴ Deze ambitie is afkomstig uit het gemeentelijke document 'Kaders voor continuïteit en vernieuwing in het sociale domein. Beleid voor de invoering van de drie decentralisaties in Emmen'. December 2013.

efficiënter, effectiever en het dichtbij inwoners organiseren van de maatschappelijke dienstverlening in zes gebieden.

Centraal staat *inhoudelijke* innovatie: niet de (huidige) afzonderlijke regelingen en voorzieningen zijn leidend, maar de individuele ondersteuningsbehoefte van onze inwoners. Daarom willen we:

- een andere werkwijze, waarin professionals en inwoners meer dan ooit samen optrekken;
- een ander aanbod dat in samenwerking tot stand komt, dat niet per se domeingebonden is en dat effectief is;
- een ander lokaal samenspel tussen aanbieders onderling, tussen aanbieders en lokale initiatieven van inwoners in wijken en dorpen, tussen aanbieders en de gemeente als opdrachtgever en financier.

We benutten de mogelijkheden en kansen om dwarsverbanden te leggen tussen de Wmo, de jeugdzorg en het domein van werk en inkomen. Immers, het gaat vaak om dezelfde huishoudens en doelgroepen. Maatschappelijke dienstverlening is daarom als regel integraal⁵, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van de hulpvrager. We maken ruimte voor verschillen tussen gebieden en verschillen in het ondersteuningsaanbod voor individuele hulpvragers. Het gedachtegoed van de 'Publieke Waarden' dient daarbij als inspiratiebron⁶.

Agenda.

1. Partnerschap (strategisch en accounthouderschap).

Maatschappelijke organisaties, aanbieders, inwoners en gemeente hebben elkaar nodig om vernieuwing in het sociale domein te realiseren. We willen daarbij als gelijkwaardige partijen samenwerken op grond van partnerschap. Dit vertalen we in houding en gedrag. In onze werkwijze kiezen we voor het delen van kennis en voor dialoog. We zijn helder en transparant over onze rollen en (soms uiteenlopende) belangen.

De gemeente vervult verschillende rollen. Zij is wettelijk resultaatverantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet maar bouwt ook mee aan een vitale en veilige samenleving.

De beweging richting vernieuwing is de afgelopen periode al begonnen, maar het gaat niet vanzelf. Partnerschap tussen de gemeente, aanbieders en clientenorganisaties helpt om koers te houden. Het biedt de instellingen de mogelijkheid om bedrijfsvoering, personeelsbestand en nieuwe arrangementen voor te bereiden op de toekomst. En het biedt de gemeente meer zicht op de lokale vraag en welk aanbod daarbij nodig is.

Wat gaan we doen?

- Optimale informatie-uitwisseling.

Aanbieders, ketenpartners, huisartsen, initiatiefnemers/uitvoerders van informele zorg en de gemeente delen relevante informatie en beantwoorden elkaars informatieve vragen bij voorkeur mondeling tijdens reguliere overleggen. We nodigen elkaar uit, 'schuiven bij elkaar aan' en 'lopen bij elkaar binnen'. De gemeente geeft periodiek een Nieuwsbrief 'Samen verder in het sociaal domein' uit. Wie betrokken wil zijn bij de 'the making of' daarvan, neemt daartoe zelf het initiatief.

- Digitale community.

We ontwikkelen een digitaal platform waar we elkaar virtueel kunnen ontmoeten en informatie kunnen uitwisselen.

- Doorstart dialoog.

De gemeente neemt het initiatief voor een kwartaal-overleg 'Sociaal domein' met alle relevante partijen. Tijdens dit kwartaal-overleg worden actuele ontwikkelingen uitgewisseld en staat de dialoog over de vernieuwing in het sociale domein centraal.

- Lokaal samenspel en verbindingen.

Aanbieders, initiatiefnemers/uitvoerders van informele zorg in wijken/dorpen en de gemeente zoeken elkaar in wisselende samenstelling actief op om te werken aan de innovatie van de maatschappelijke dienstverlening. De onderlinge verbindingen en het daarbij behorende samenspel maken onderdeel uit

⁵ Onder integraal verstaan wij dat alle leefgebieden betrokken worden (conform de theorie van de zelfredzaamheidsmatrix) en dat alle interventies door informele en formele betrokkenen, onderdeel zijn van een gezamenlijk vastgesteld ondersteuningsplan per hulpvrager. Een dergelijke integrale aanpak vereist een centrale regievoerder.

⁶ Zie: Instituut voor Publieke Waarden. En: lezing A.J. kruiter tijdens werkconferentie d.d. 29/4.

van de verdere uitwerking van de maatschappelijke agenda's per gebied (zie 2.)

- **Zorgverzekeraar / zorgkantoor Achmea.**

We hebben de zorgverzekeraar / het zorgkantoor Achmea nodig in het verwezenlijken van onze vernieuwingsambities. Zowel voor de ontwikkeling van preventieve maatregelen en voorzieningen als voor de verbinding met bijvoorbeeld de functie wijkverpleging en de langdurige zorg. We trekken samen op in het versterken van de samenwerking met Achmea.

- **3D-atelier..**

We ontmoeten elkaar en werken samen in het 3D-atelier. Iedereen kan een aandeel leveren in de programmering daarvan. Minimaal één keer per maand vindt een werkbijeenkomst plaats over een relevant thema. De uitkomsten benutten we voor de vernieuwing in het sociale domein. Wie betrokken wil zijn bij de programmering, neemt daartoe zelf het initiatief.

De eerste werkbijeenkomst zal in september 2015 plaatsvinden.

Tijdsplanning: Het eerste kwartaal-overleg vindt plaats medio september 2015, daarna ieder kwartaal. Het 3D-atelier start in september 2015.

2. Gebiedsgericht werken en de maatschappelijke agenda per gebied.

We hebben gekozen voor gebiedsgericht werken als antwoord op een schaalvraagstuk. Hierbij hebben we oog voor het gegeven dat gebiedsgericht werken verantwoord moet zijn vanuit de te leveren kwaliteit van de dienstverlening en/of vanuit bedrijfseconomisch oogpunt. We zoeken voortdurend de balans tussen het enerzijds *dichtbij inwoners* organiseren en anderzijds *efficiënt* organiseren van de maatschappelijke dienstverlening. In de eerder vastgestelde inrichtingsprincipes voor gebiedsgericht werken is het als volgt geformuleerd⁷:

'Organisatie per gebied, uitvoering in wijken en dorpen'

En tevens:

'NIET alle maatschappelijke dienstverlening wordt geleverd binnen het gebiedsgericht werken'.

Ook bij gebiedsgericht werken staat de innovatie van de inhoud voorop. Vorm volgt inhoud.

Wat gaan we doen?

- **Maatschappelijke agenda's.**

Per gebied maken we met relevante partijen een maatschappelijke gebiedsagenda. De maatschappelijke gebiedsagenda maakt het mogelijk om gezamenlijk te sturen op het bereiken van maatschappelijke effecten en resultaten in het sociale domein (zie bijlage 2).

De maatschappelijke agenda's voor de zes gebieden zijn uiterlijk in februari 2016 opgesteld en kunnen dan worden voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

- **Experimenteer-budget.**

Per gebied stelt de gemeente een budget beschikbaar aan de professionele aanbieders, teneinde te kunnen experimenteren met 'regelarme' innovatie van maatschappelijke dienstverlening in de zes gebieden. De gemeente gaat zich inspannen voor het bereiken van 'regelarme' omstandigheden.

Het experimenteerbudget is beschikbaar, de aanvraag- en toekenningsprocedure is uiterlijk 1 juli 2015 vastgelegd.

- **Meedoen.**

Mensen met een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, die niet instromen in een regulier re-integratietraject of een voorziening voor beschermd werken, worden binnen de zes gebieden ondersteund bij het vinden en verrichten van zinvolle maatschappelijke activiteiten. De ketenpartners⁸ pakken dit in gezamenlijkheid op. De te verrichten activiteiten zijn te vinden in de hiervoor genoemde maatschappelijke agenda's.

- **Agendateams.**

Om het werken met maatschappelijke agenda's mogelijk te maken, formeert de gemeente intern agendateams per gebied. Deze teams krijgen de opdracht om samen met in- en extern betrokkenen tijdig

⁷ Zie: 'Gebiedsgericht werken in Emmen (met daarin 10 inrichtingsprincipes voor gebiedsgericht werken), maart 2014. De zes gebieden zijn: de Velden, de Monden, De Blokken, Emmen Noord, Oost en Zuid.

⁸ Onder ketenpartners verstaan we alle functionarissen, instellingen en organisaties die betrokken zijn bij het plaatsen van mensen zodat maatschappelijk zinvolle activiteiten kunnen worden uitgevoerd.

de stappen te doorlopen die nodig zijn voor het 'opleveren' van een maatschappelijke agenda. Een agendateam bestaat uit een gebiedscoördinator (voorheen ER-coördinator), een beleidsadviseur en één of meer vakinhoudelijke mederwerkers.

De agendateams zijn uiterlijk in september 2015 geformeerd.

- *Sociale gebiedsteams / samenwerkingsverband.*

Aanbieders van professionele ondersteuning/hulp en initiatiefnemers/uitvoerders van informele zorg werken integraal samen in een sociaal gebiedsteam of in ander nader te bepalen samenwerkingsverband per gebied. Daarbij sluiten we aan bij wat er al ontwikkeld is en stellen we realistische doelen.

- *Populatiegebonden financiering..*

Met ingang van 1 januari 2017 kennen we per gebied een populatiegebonden financieringsvorm. Zie ook thema 4: 'Inkopen in samenhang'.

- *Vorm.*

Gemeente, aanbieders en maatschappelijke organisaties werken de vorm waarin we gebiedsgericht willen werken verder uit. Effectiviteit, draagvlak en uitvoerbaarheid van de te kiezen vorm staan voorop.

Uiterlijk in december 2015 dient duidelijk te zijn welke vorm gekozen gaat worden.

- *Maatschappelijk vastgoed.*

Accommodaties met een sociale functie in de zes gebieden worden optimaal benut. Resultaat hiervan moet zijn: toename bereikbaarheid voor inwoners, kostenbesparing, spreiding van voorzieningen over de gebieden en meer samenhang in de maatschappelijke dienstverlening. Per gebied wordt één accommodatie ingericht als 'toegang' voor inwoners en als thuisbasis voor het te formeren samenwerkingsverband.

De keuze voor deze centrale accommodaties en keuzes naar aanleiding van een verkenning van mogelijkheden om efficiënter met het maatschappelijk vastgoed om te gaan, worden uiterlijk in de zomer van 2016 gemaakt.

Tijdsplanning:

Gezien de relatie met het inkoopproces 2017 en verder, moet eind 2015 helder zijn HOE de vormgeving van gebiedsgericht werken eruit gaat zien.

Februari 2016 moeten de maatschappelijke agenda's per gebied gereed zijn, zodat de te bereiken maatschappelijke effecten en resultaten vertaald kunnen worden in het inkoopproces 2017 en verder.

Met ingang van 1 januari 2017 willen we gebiedsgericht gaan werken.

3. Een volwaardige plaats voor informele zorg en 'burgerregie'⁹.

Inwoners hebben vaak de beste ideeën over de aanpak van hun eigen hulpvraag en eveneens over het bouwen aan een veilige en vitale samenleving. Zij vervullen daarin bovendien een steeds grotere rol. Het is dan ook logisch dat inwoners zelf de regie willen voeren over de aanpak van hun eigen hulpvraag en over de ontwikkeling van informele zorg in hun eigen wijk of dorp. In de Wmo is 'the right to challenge' vastgelegd, dat als stimulans dient voor meer zeggenschap en regie van inwoners. Hoe we dit 'vorm en inhoud' kunnen geven in Emmen weten we nog niet. Dat vraagt tijd en ruimte in de komende jaren!

Wat gaan we doen?

- *Faciliteren informele zorg.*

De gemeente faciliteert de ontwikkeling van de informele zorg. Dat doen we met kennis, ondersteuning en geld. Mensen die in wijken of dorpen de informele zorg verder willen ontwikkelen, kunnen daar op rekenen.

⁹ *Onder informele zorg verstaan we vrijwilligers die werken bij organisaties en instellingen die hulp verlenen of de match tussen vraag en aanbod van vrijwillige dienstverlening regelen. Ook mantelzorgers en actieve inwoners die hun mede wijk- of dorpsbewoners helpen die (tijdelijk) ziek zijn of een beperking hebben. Mensen die informele zorg verrichten, vormen een volwaardige partij in het sociale domein. Omdat zij investeren in een vitale samenleving, dierbaren of goede burens zijn van mensen met een hulpvraag en onmisbaar zijn in het bieden van ondersteuning aan kwetsbare inwoners! Informele zorg koesteren we, ontwikkelen we verder en faciliteren we!*

Onder burgerregie verstaan we toenemende zeggenschap van inwoners in eigen wijk, dorp of gebied. Deze toegenomen zeggenschap leidt tot erkend eigenaarschap over bijvoorbeeld voorzieningen.

- *Ondersteuning mantelzorg.*
Hoe kunnen mantelzorgers nog beter ondersteund en ontlast worden? We denken dat er al veel goede dingen gebeuren, maar wellicht kan het nog beter! We willen meer aandacht voor mantelzorg op het werk. Professionele aanbieders maken zichtbaar hoe zij het samenspel met mantelzorgers steeds verder verbeteren.
- *Werkbudget informele zorg en gezondheidsbevordering.*
Door de gemeente is in april j.l. het 'Werkbudget informele zorg en gezondheidsbevordering' ingesteld. Dit werkbudget bedraagt € 150.000. Het kan 'regelarm' door vrijwilligersorganisaties en actieve inwoners worden ingezet ten behoeve van de ontwikkeling en verdere versterking van onder meer informele zorg in de zes gebieden.
De aanvraag en toetsingsprocedure voor dit werkbudget wordt (als aanvulling op de eerder verzonden brief aan EOP's en andere belanghebbenden) uiterlijk in juli 2015 gepubliceerd.
- *Verkenning en versterking burgerregie.*
Met adviesraden, cliëntenorganisaties, (georganiseerde) mantelzorgers en wijk- en dorpsorganisaties gaan we met dit onderwerp aan de slag. We verkennen de mogelijkheden om burgerregie zowel op individuele situaties als ook op wijk-, dorps- en gebiedsniveau te versterken.
De uitwerking maakt onderdeel uit van de op te stellen maatschappelijke agenda's per gebied.

Tijdsplanning: zo spoedig mogelijk. Gezamenlijk resultaten formuleren die 1 januari 2017 bereikt moeten zijn.

Publicatie aanvraag en toetsingsprocedure werkbudget: juli 2015.

Ook: doorlopend.

4. Inkopen in samenhang.

Voor de inkoop van diensten op grond van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet (voorzover van toepassing) is het via het gemeentefonds beschikbare budget kaderstellend.

Ook in het inkooptraject kiezen we voor samenhang tussen uiteenlopende vormen van maatschappelijke dienstverlening, gericht op uiteenlopende doelgroepen. Dus: samenhang tussen het inkooptraject Wmo, jeugdzorg en het domein van werk en inkomen.

Wat gaan we doen?

- *Inkoop als sturingsinstrument.*
De gemeente benut 'inkoop' als sturingsinstrument ten behoeve van de vernieuwing in het sociale domein. De gemeente sluit uitsluitend contracten met aanbieders die de geformuleerde vernieuwingsambitie onderschrijven en dit vertalen in hun aanbod en wijze van samenwerking met zowel professionele partijen, informele zorg als ook de gemeente.
Met ingang van de inkoop 2016 (WMO, beschut wonen) is deze voorwaarde onderdeel van de te sluiten contracten/
De gemeente stelt een interne taskforce inkoop in.
Om de inkoop in samenhang vorm te kunnen geven en een professioneel opdrachtgeverschap te kunnen inrichten, stelt de gemeente Emmen per 1 juli 2015 een taskforce inkoop sociaal domein in. Via de afdeling MZZ wordt een projectleider aangetrokken. De afdelingen MZZ, Werk en OBD maken deel uit van de Taskforce evenals de stafafdelingen financiën en inkoop.
- *Verlenging contracten 2015.*
De gemeente verlengt (onder uit te werken voorwaarden) de contracten die zijn afgesloten voor 2015 met maximaal een jaar (tot eind 2016), ten einde ruimte te maken voor de vernieuwing in het sociale domein zoals in deze werkagenda 2015-2016 omschreven.
De contracten 2016 zijn uiterlijk op 1 oktober 2015 verlengd en voorzien van de dan passende contract voorwaarden.
- *Populatiegebonden financiering.*
We sluiten - waar mogelijk en effectief - aan bij de op te stellen maatschappelijke agenda's per gebied. Qua bekostiging kiezen we voor populatiegebonden financiering (gebiedsbudgetten).
Deze bekostigingssystematiek is vanaf 2017 het systeem waar de contractering op gebaseerd zal zijn.

*Tijdsplanning: inkoopproces voor 2016 is in oktober 2015 afgerond;
Vertaling maatschappelijke agenda's en daarmee het programma van eisen inkoop 2017 zijn uiterlijk in mei 2016 afgerond.
Inkoopproces 2017 is uiterlijk op 1 november 2016 afgerond.*

**5. Hulp en opvang van mensen die kwetsbaar zijn door psychische of verstandelijke beperkingen.
Onderdeel hiervan is ook het nieuw te ontwikkelen beleidskader Beschermd wonen.**

Voor mensen die zodanig psychisch beperkt zijn dat zij '24/7' begeleiding of toezicht nodig hebben en voor dak- en thuislozen is passende hulp en huisvesting nodig. Maatschappelijke opvang, inloopvoorzieningen en voorzieningen voor beschermd wonen vragen om een vernieuwende, zo mogelijk gebiedsgerichte aanpak. Het vernieuwen van Beschermd wonen is een proces, dat al langer gaande is. Het vinden van een goede aansluiting op de praktijk van alle dag blijkt een weerbarstig vraagstuk. Waar samen naar gezocht moet worden is het bieden van maatwerk per hulpvrager. Dit vereist een goede duiding van de problematiek van cliënten binnen de lokale context met daarbij passend aanbod. Dat kan zowel bestaand als te vernieuwen aanbod zijn.

Wat gaan we doen?

- *Beschermd wonen vernieuwen.*

We vernieuwen het beleid voor Beschermd wonen, in samenhang met de voorzieningen voor Maatschappelijke Opvang (dak- en thuislozenopvang en inloopvoorzieningen). Beschermd wonen is een Wmo-voorziening. We willen echter ook de verbinding zoeken met andere partijen, zoals de GGZ en de woningbouwcorporaties. Ook willen we de mogelijkheden verkennen voor een gebiedsgerichte aanpak.

Een geactualiseerde beleidsnotitie 'Beschermd wonen' wordt uiterlijk februari 2016 aan het college aangeboden.

Geactualiseerde beleidsnotitie Beschermd Wonen uiterlijk februari 2016 in het college.

6. 'Meedoen' voor en door mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Door psychische, (licht) verstandelijke beperkingen of andere sociaal-medische oorzaken is voor sommige mensen de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt (te) groot. Met name voor jongeren die uitstromen uit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) kan dat een probleem zijn. Ten behoeve van inwoners die geen arbeidsvermogen hebben maar wel de mogelijkheid tot participeren / meedoen in de samenleving, is het belangrijk dat we de verbinding leggen tussen Wmo-voorzieningen, voorzieningen voor jeugdigen en maatregelen op grond van de Participatiewet.

Wat gaan we doen?

- *Arbeidsmatige dagbesteding en beschut werken verbinden.*

We gaan de voorzieningen 'arbeidsmatige dagbesteding' en 'beschut werken' beter met elkaar afstemmen en waar mogelijk bundelen. Daarvoor is wel eerst meer onderzoek nodig.

Dit onderzoek dient uiterlijk in februari 2016 te zijn afgerond, zodat resultaten - indien van toepassing - kunnen worden meegenomen in het inkooptraject 2017 en verder.

- *Meedoen (zie ook: gebiedsgericht werken)*

Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die niet instromen in een regulier re-integratietraject of een voorziening voor beschut werken, worden binnen de zes gebieden ondersteund bij het vinden en verrichten van zinvolle maatschappelijke activiteiten. Dit kan in het kader van het Beleid Tegenprestatie¹⁰ of langs specifieke voorzieningen voor bijvoorbeeld jeugdigen. De ketenpartners pakken dit in gezamenlijkheid op .

*Tijdsplanning:
Uiterlijk februari 2016 is onderzoek naar samenhang beschut werken en arbeidsmatige dagbesteding afgerond. Resultaten kunnen dan eventueel meegenomen worden in het inkoopproces 2017 en verder..*

¹⁰ Zie: *Werk en Wederkerigheid, Meerjarenbeleidskader Participatiebeleid gemeente Emmen.*

Bijlage 1: Overzicht tijdsplanning.

1. Partnerschap (strategisch en accounthouderschap).

Tijdsplanning:

- *Het eerste kwartaal-overleg vindt plaats medio september 2015, daarna ieder kwartaal.*
- *Eerste werkbijeenkomst in 3D atelier vindt in september 2015 plaats, daarna maandelijks.*

2. Gebiedsgericht werken en de maatschappelijke agenda per gebied.

Tijdsplanning

- *Gezien de relatie met het inkoopproces 2017 en verder, moet eind 2015 helder zijn HOE de vormgeving van gebiedsgericht werken eruit gaat zien.*
- *Februari 2016 moeten de maatschappelijke agenda's per gebied gereed zijn, zodat de te bereiken maatschappelijke effecten en resultaten vertaald kunnen worden in het inkoopproces 2017 en verder.*
- *Met ingang van 1 januari 2017 willen we gebiedsgericht gaan werken.*

3. Een volwaardige plaats voor informele zorg en burgerregie

Tijdsplanning:

- *Zo spoedig mogelijk.*
- *Gezamenlijk resultaten formuleren die 1 januari 2017 bereikt moeten zijn.*
- *Ook: doorlopend.*

4. Inkopen in samenhang.

Tijdsplanning:

- *Inkoopproces voor 2016 is in oktober 2015 afgerond;*
- *Vertaling maatschappelijke agenda's en daarmee het programma van eisen inkoop 2017 zijn uiterlijk in mei 2016 afgerond.*
- *Inkoopproces 2017 is uiterlijk op 1 november 2016 afgerond.*

5. Hulp en opvang van mensen die kwetsbaar zijn door psychische of verstandelijke beperkingen. Onderdeel hiervan is ook het nieuw te ontwikkelen beleidskader Beschermd wonen.

Tijdsplanning:

- *Geactualiseerde beleidsnotitie Beschermd Wonen uiterlijk februari 2016 in het college.*

6. 'Meedoen' voor en door mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Tijdsplanning:

- *Uiterlijk februari 2016 is onderzoek naar samenhang beschut werken en arbeidsmatige dagbesteding afgerond. Resultaten kunnen dan eventueel meegenomen worden in het inkoopproces 2017 en verder.*

Stuurwiel sociaal domein

1. GEBIEDSPROFIEL

Wat is het profiel van het gebied?

Tellen (cijfers):

- Welke mensen wonen, werken, leren en leven er? Hoeveel? Jong en oud?
- Uit welke wijken en dorpen bestaat het gebied?
- In welke mate wordt binnen het gebied gebruik gemaakt van voorzieningen en ondersteuning?

Vertellen (beleving):

- Hoe ervaren mensen het leefklimaat in het gebied?
- Wat is de kracht in wijken en dorpen binnen het gebied?

Plannen:

- Welke plannen (nieuwe wetten, infrastructuur, woningbouw)?

2. MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

Wat willen we behouden en bereiken in het gebied? Dialoog tussen en met inwoners, maatschappelijke partners, aanbieders en gemeente.

3. MAATSCHAPPELIJKE AGENDA

- Waar gaan we aan werken en wat gaan we uitvoeren in het gebied?
- Wat is daarvoor nodig?
- Vastleggen in de Maatschappelijke agenda per gebied.

4. VERDEELMODEL, CONTRACTERING EN TAAKVERDELING

Bepalen hoeveel budget er per gebied nodig is

Wie gaat wat doen?

- Faciliteren van burgerinitiatieven gericht op informele zorg
- Contracten met aanbieders
- Uitvoeringsovereenkomsten met gesubsidieerde instellingen

5. UITVOERING (DOORLOPEND)

- Aan de slag!
- Uitvoeren en samenwerken

6. MONITORING

- Hoe verloopt de uitvoering?
- Lukt het om de in de Maatschappelijke agenda vastgelegde maatschappelijke effecten te behalen?
- Pelling in dorpen en wijken. Vragen en vertellen
- Monitoring op basis van ontwikkelde instrumenten.

7. TUSSENBALANS

- Welk inzicht bieden de uitkomsten van de monitoring?
- Leveren alle partijen hun aandeel op grond van het verdeelmodel, contracten en verdeling van taken?

8. BIJSTELLEN

- Hoe gaan we (indien nodig) de uitvoering verbeteren op grond van de uitkomsten van monitoring?
- Zijn er nieuwe ontwikkelingen in het gebied die bijstelling van de uitvoering nodig maken?

9. UITVOERING (DOORLOPEND)

10. EVALUEREN

- Zijn de in de maatschappelijke agenda vastgelegde maatschappelijke effecten bereikt?
- Is dat af te leiden uit het veranderde gebiedsprofiel?